

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hogy a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárások, kereskedők és iparosok érkezőmennyben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Jogfosztogatás.

Országszerte panaszkodnak a választó polgárok a választási névjegyzék egybeállításával foglalkozó hivatali közegek önkényeskedése miatt.

A legtöbb helyen nem csak szabályellenesen, hanem önkénykedőleg járnak el a hivatali közegek, s igen természetesen oly nagyfokú jogcsorbítások történnek, a melyek miatt méltán panaszkodhatnak mindazok, a kiknek törvényes és alkotmányban gyökerező jogait minden elfogadható alapon nélkül koboazzák el — akár tudatlanság, elnézés, vagy pedig hatalmi érből.

A másik bizonyos tény az, hogy a legtöbb helyen az ellenzéki pártokhoz tartozó választó polgárokkal szemben követnek el visszaéléseket csak azért, hogy ily uton mesterségesen apasszák meg az ellenzéki választópolgárok számbeli erejét és hogy a hatalom annál könnyebben üzhesse a visszaéléseket és folytassa a jogfosztogatás mesterségét.

A névjegyzékek egybeállításával foglalkozó közegek rendszerint a hivatalnokok sorából kerülve ki, — ezek ama bizonyos „szelid nyomás” hatása alatt első sorban arra fordítanak figyelmet, hogy a választási névjegyzékből mentől több ellenzéki pártállású választó maradjon ki.

Nem akarjuk feltenni, hogy talán valamely tulbuzgó kormányparti öszszetérési bizottsági tag ezen nyilván törvénytelen eljárást helyeselné, sőt inkább hinnünk kell, hogy ha ily visszaélések történtek, azok hivatalból orvosoltatni fognak, hogy a központi választmányok elég jó akaratúak, elég jó, elég törvénytudó és helyes politikai érzéssel bírnak annak megítélésére, hogy a magyar állampolgár választói joga megcsönkíthatatlan közzé, — és hogy az alkotmányunkat így meggyalázó tettek csak rossz következményeket szülhetnének.

A magyar kormány bizonyára tudni fogja, hogy az újabb időben Európa majdnem minden országában kísérletek történtek a választási jog és képesség kiterjesztése. A választók számának szaporítása s több helyen az általános egyetemes szavazati jog behozatala iránt; hogy a cenzus mindenütt alábbszállított, hogy a mai kor az általános közteherviselés elvé-

nél fogva minél több honpolgár birjon választási joggal és képességgel.

A korszellem ezen általános törekvésével szemben a Bánffy-kormány a cenzus felemelését, a törvény szerinti választóknak a választási jogtól való megfosztását, a választók számának megcsökkentését tűzte volna ki céljául? Ez oly megfoghatatlan, mint a kormánypartnak sok más, a liberális-mussal épen ellenkező cselekedete.

Ha a kormánypart liberális akar lenni, okvetlenül a cenzus alábbszállítást, minél több polgárnak a választói joggal való felruházását, nem pedig a választási jog megszorítását és elkobzását kell akarnia.

Az európai népcsaládok sorában eddig erkölcsi erőszékletünkkel, politikai érettségünkkel sikerült némi jó hirnővre tennünk szert, ámde, mikor azt tapasztaljuk, hogy a kormány tisztán hatalmi érdekből ilyen országos jogfosztogatást folytat, mint a minő a névjegyzékek egybeállításánál történik — akkor már tartanunk lehet attól, hogy a mi kis jó hirnők volt, azt is eljárszuk.

Ha megtudja a világ, hogy a kormány azon aljas tettekhez nyúl, hogy a honpolgárok egy részének eddiggyakorolt törvényes választási jogát törvénytelenül elkobozza és magát mégis liberálisnak hazudja, akkor hamar vesztjük el az európai népek rokonszenvét, politikai reputációjuk eltűnt és gyűlölni fognak minket.

A kormánypart talán nem gondolta meg, hogy az ily alkotmányserések igen veszedelmes politikai iskolák, melyek mindenütt megtorlást vonnak maguk után.

Talán nem gondolta meg, hogy eljön az idő, midőn helyét más párt fogja elfoglalni, hogy ugyancsak a kormánypart által meghonosított joggyakorlat alapján a kormányparti választók joga ugyanilyen módon fog elkoboztatni és hogy az ily eljárás államéletünknek épen olyan elfajulására, a művelt osztály épen olyan megvetésére s épen olyan szakadatlan vad párt- és politikai harcokra vezet, minőket az alkotmányra még meg nem érett keleti államokban látunk.

Ámbár keleti nép vagyunk, de ilyen hirnővre még sem kívánunk szert tenni.

Politikai hir.

A szegzárdi pártszervezés. A mint már jelentettük, a tolnamegyei függetlenségi és 48-as párt szervező közgyűlést tart. A párt végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy a közgyűlésre úgy Kossuth Ferencz, mint Ugron Gábor meghívassanak. Értesüléstünk szerint a meghívást Kossuth, valamint Ugron Gábor megkapták.

A kegyelmes úr bécsi sikerei.

A „N. U.” bécsi tudósítója nagyon mulatságos dolgokat közöl, a melyek arról is tanúságot tesznek, hogy a miniszterelnök mekkora önhittséggel és milyen naivitással ugrik bele a legkényesebb kérdésekbe. Itt van mindjárt az Andrássyak esete.

A mikor gróf Andrássy Gyula leköszönt az ő Felsége személye körüli miniszterségről, gróf Andrássy Tivadar pedig nem akart többé a képviselőház alelnöke lenni, br. Bánffy azzal akarta őket lekötölni, hogy gróf Andrássy Gyulát nagykövetté, gróf Andrássy Tivadart pedig valóságos belső titkos tanácsossá akarta kinevezetni. — Bécsben mind a két javaslat nagy meglepetést keltett, mert tisztában voltak mind a két jelölt képességeivel, de akként gondolkodtak, hogy ily van már Magyarországon elég ilyen kaliberű titkos tanácsos, egygyel több vagy kevesebb már nem számít, megadhatják tehát gróf Andrássy Tivadart is ezt a címet.

Ellenben a nagykövetségi állást sokkal fontosabbnak tartották, semhogy arra báró Bánffy jelöltjét elfogadhatónak találták volna. Ezzel a javaslatával tehát a nemes báró alaposan felült. De még csufosabb kurdacot is vallott a miniszterelnök a külügyminisztériumban.

A mikor Kálnoky megbukott báró Bánffy azt képzelte, hogy most már gyermekjáték lesz megbuktatni gróf Ozirák Béla külügyi osztályfőnököt is, büntetésül a az egyházpolitikai javaslatokkal szemben tanúsított magatartásáért.

Csak hogy a nemes báró szokása szerint olyan ügyetlent fogott hozzá, hogy az, a kit megakart buktatni, egész váratlanul valóságos belső titkos tanácsossá lett és még egy ideig kénytelen megmaradni jelenlegi állásában, noha attól már régen szabadulni óhajta.

Egy harmadik kudarc is érte Bécsben a miniszterelnököt. Báró Fálke osztályfőnök halála után Bánffyak azt tervezték, hogy elvtársaik egyikét állítják a külügyi sajtóiroda élére s erre a fontos állásra Dóczy udvari tanácsost szemelték ki, azzal érvelve mellette, hogy a sajtóosztályban nincs most egyetlen

magyar ember sem, és Ludassy meg Asbóth távozása óta a sajtóiroda nem is képviselte Magyarországot a külföldi sajtóban.

De ebben a kérdésben is oly tapintatlanul járt el a miniszterelnök, hogy Dóczy jelöltsége nem volt hosszabb életű a Tiszavirágánál. Báró Bánffy azonban sikerei nem hagyták nyugodni.

Mikor Dóczy el volt ejtve, a nemes báró egy író és volt országgyűlési képviselőt hozott javaslatba, a ki még ma is öszszekötöttségben áll a külügyi sajtóirodával; sőt beírta volna azzal is, ha második jelöltjét a külügyminisztériumba osztálytanácsossá nevezik ki. De Bécsben azt felelték, hogy majd megfontolják a dolgot.

Báró Bánffynak ez a sok visszautasítás, ez a sok arculcsapás sem volt elég. Most — hir szerint — azon fáradozik, hogy egy félhivatalos lap munkatársát kineveztesse a külügyi sajtóirodába titkárnak. Ha — a mi valószínű — ez sem sikerül, akkor tovább folytatja majd a minuendo-licitációt és utóljára beírja azzal is, ha a külügyminisztérium egyik hivatalszolgái állására elfogadják azt, a kit ő fog ajánlani.

Az Ős-hazában.

A gróf Zichy-féle ázsiai expedíció, melynek a bokharai emírnél történt fogadtatásról utóljára adtunk hírt, több napot töltött Szamarkandban és környékén, Közép-Ázsia Turkesztán tartományában, a meddig a Közép-Ázsiából kiindult magyarok nyomait követni lehet.

Az Ázsiában visszamaradt magyarság utódai is itt adnak utóljára életjelt magok-ról, midőn a XV. században Sheibani özbég vezér seregében harcolnak a mongolok ellenében. Szamarkand a régi hatalmas tatár khánok fővárosa. Ott nyugszik a világhódító tatár khán is Tamerlán (Timur Lenk) önmaga építette hatalmas mecsetjében. Közélen folyik a Zerafsán folyó, melynek egyik mellékveze a Madjar-darja. Mellette emelkedik a Mazar-tagh, — a melyet némelyek Magyar-hegységnek értelmeznek, mások az arab mahar (bucsu)járó-hely, temető) szó után bucusjáró hegynek. Az ott lakó népeknek szokásaiban, jellemében sok rokon vonás ismerhető fel a régi magyarsággal.

Az expedíció a Kaspi-tengeren túl elterült homokviszátokon keresztül vezető három napi és három éji utat két külön kupéban tette meg, melyet a katonai vasutigazgatóság előékenyen rendelkezésre bocsátott. Két nap sokat szenvedett az 50 fokrnyi hőségben, míg végre a harmadik napon ott nyáron csodaszámba menő látványban gyönyör-

kódhetett, oly esőben t. i., melytől még a kóupék is beáztak.

A Kaspi-tengeren két nap és két éjszaka hajóztak Uzun-Adától, a keleti parti kikötőtől Bakuba, a nyugati partra és onnan a nyugati part hosszában fel Dagesztánra, a legkeletibb kaukázusi tartomány partvidékén Derbent felé. Onnan pedig Petrovok városáig, a hol jun. 25-én partra szállottak. Tengeri utazásuk első napja igen viharos volt.

Bakuban egy tífisi tanár, dr. Hahn csatlakozott újabb an expedícióhoz, a kivel most már nyolczra rug az expedíció tagjainak száma, miután Wuttka Károly müncheni festő is állandóan velök utazik és a festendő képekhez tanulmányokat készít.

Eladták a Margitszigetet.

Bizonyára mindenkinek élénk emlékezetében él még az, hogy József főherczeg, az ő szépséges szép paradicsomát, a Margitszigetet egy év előtt felajánlotta a fővárosnak, hogy vegye meg a maga számára négy millió forintért.

Ez a nagyfotosságu kérdés a városatyáknál nagy vitaközlásokre adott alkalmat. Hosszu időn át sok retortán ment keresztül az ügy, míg végre a főváros egyik közgyűlésében nagy szótöbbséggel elvetette a sziget megvételének tervét.

A sziget sorsa így eldönthetetlen maradt. De, mert a sziget fenntartása igen sok költségre került, melynek csak igen csekély része térült meg a bevételből, a főherczeg elhatározta, hogy most másnak adja el a szigetet. Egy darabig nem hallatszott semmi hir a sziget sorsa felől, míg végre most — mint a „Magyar Hirlap”-nak megbízható forrásból jelentik — a szigetet megvette egy, erre a célra alakult belga részvény-társaság nyolczmillió frtért.

Erről a vételről a következőket jelentik:

A szép Margitszigetet, József főherczeg volt lakóhelye, idegen kézbe jutott: egy belga részvénytársaság vette meg.

Nyolcz millió forintot adott a szigetet, mely immár szerződésileg a birtokába ment át. A részvénytársaság, melyet tényleg birtokába veszi a szigetet, nagy változtatásokat eszközöl rajta. Így első sorban a szigetet hosszában egy széles uttal két részre osztja. Az egyik részt, a Buda felé esőt parcellázná fogja és száznegyven villateltet fog bérbe adni. A sziget másik részét, a melyen a rózsakertészet és a romok vannak, megmarad a jelenlegi állapotában. A fűrdőházat tetemesen kibővítik és ezenkívül

AZ „ELLENZÉK” TÁRGZÁJA.

1895. Július 11.

Egy régi magyar falu eloláhosításának okleveles bizonyítása.

Harmincegyven év előtt keserű polemia folyt a kolozsvári lapokban, mely a szolnokvármegyei magyar reformált egyháznak hanyag feltűgése következtében történt elpusztulásáról szóolt.

Nem tudva, emlékeznek-e erre az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet igazgató tanácsában levő férfiak? s a reformált egyház nagyérdemű püspökének jut-e rá sok más nagy gondjai közt ép ideje, hogy ezeket számba vegye, s az egyház vagy az Erd. Magyar Közmiv. Egylet segélyével a bajtorvosolja, az eloláhosított magyarokat a magyar nemzetnek visszahódítsa? s a további eloláhosításnak utját állja? Nem tudom, de remélem.

Történeti dolgozataim között én egy és más ténytet constatáltam, azt, hogy Belsőszolnok és más nemzetiségi vármegyékben országos, vagy megyei öszszeírások alkalmával, nem egy falunak neve a jelen volt oláh bíró és oláh hitések bevallása szerint oláh néven nevezetett meg. Sem a jelenvolt magyarok, sem az öszszeírók nem vették észre, hogy azon falunak magyar nevét is be kellene íratni, s így sok falut maguk a hivatali közegek eloláhosítottak, a magyarok nem szálaltak fel, az öszszeírás az oláh nevet állandósította, így a

magyar faluk számát a magyarok e hanyagsága miatt tetemesen megapaszttották.

Számos ily példát láttam kutatásaim rendén, de nem volt alkalom nyilvánosság elé hozni. Most közelebb ismét megyéink geographiájával foglalkozván: Dobokavármegyében egy falura akadtam, mely a hivatalos Schematismusba Szekulaj néven van beigtatva. Ezt tehát épen a hivatalos közegek rontották el. A szolgabíró beküldötte a főbíróknak, az a kir. főkörmányszéknek, a kir. főkörmányszék áttette a Schematismus szerkesztőjéhez. A hibát a három hivatalos fok egyikén sem vették észre, s így jelent meg az országos kormányzási tekintély alatt a falu hamis oláh elnevezése.

Hogy ez hibás, s hogy az olvasó előtt világosan kiltűnjék, miképen e falunak történeti igaz neve Székely — Székelyalaj, szó szerint idézem II. Rákóczi György erdélyi fejedelemtől 1650. január 25-én Segesvárott kelt adománylevelét, melylyel a falut, sok rendbeli érdemeiért Héjasfalvi Vallon Péter hívének adományozta. Szövege ime a következő:

„Mi, Rákóczi György s. a. t., emlékeztetnek hagyjuk jelen levelünk rendében mindazoknak, a kiket a dolog illethet: hogy kegyelmesen fontolóra vevén sokféle szolgálatait nemes Héjasfalvi Vallon Péternek, melyekkel ő magát országunk és annak fejedelmei, valamint a mi méltóságos nevű atyánk, mint fejedelem iránt ifjúságától kezdve mostani vén koráig igaz bűséggel és a legnagyobb igyekezettel érdemessé tenni törekedett, — a végre, hogy ifjúságában szerzett

javainak élvezete által a vénség unalmát nyugodtabban viselhesse, s hogy példája által másokat is az érény útján jární példa adassék, Dobokavármegyében levő egész és öszszes Székely nevű birtokunkat, mely a mi Székely városában levő Sókamaránkhöz tartozik, s ma is azon Vallon Péter hívünk kezében van, 1500 magyar forint zálogösszegben, minden hasznáival és tartozandóságával, ugyanígy mivel és parlagban levő szántóföldekkel, mezőkkel, rétekkel, legelőkkel, szénafüvellel, erdőkkel, halászati joggal és halastavakkal, vizetek lefolyásával, malmokkal és malomhelyekkel, általában pedig minden haszonvételkel, tartozandóságok mindegyével nevezendő egészleteivel együtt, melyek eleitől fogva jog szerint azokhoz tartoztak, vagy tartozniok kellett volna, régi igaz megyei és határai között, nevezett Vallon Péternek és utódainak adtuk és adományoztuk ezer ötszáz magyar forintot adjon rá, miután ő nem rég már 200 vert aranyat kifizetett, együtt tehát kétezer magyar forintot tevő igaz és folyó, s használatban levő pénz nemében, zálog ezimen s visszaválthatólag kegyelmesen neki adtak, beirtuk és elzálogosítottuk. Bizonyossá tévén azonban mondott Vallon Péter hiányunket, hogy ha mi, vagy fejedelmek, Erdély törvényes fejedelmek, vagy mások, a kiket illetni fog, az elől említett Székely nevű falut töle vagy mindkét nemű örököseitől és utódaitól idő folytán, visszaváltani és visszavenni akarták vagy akarnák, ezt másképen ne tehessük vagy tehessék, ha csak az elől-

irt kétezer igaz értékű, folyó és használatban levő magyar forint összeget előre egészen le nem fizetjük vagy fizetik s ő és örökösei azt tényleg kezökhöz nem veszik. A mire mind magunkat, mind utódunkat, u. m. Erdély törvényes fejedelmek s másokat, a kiket ez illet, kötelezetteknek tekintetni kívánjuk és akarjuk. Sőt ezennel adjuk, adományozzuk, beirtjuk, biztosítjuk, bizonyossá tesszük, kötelezzük és rá szorítjuk, mások joga épenhagyásával, ezen levelünk erejénél és bizonyosságánál fogva. Kelt s. a. t.

Miura: Rákóczi Györgynek.

Galóczi Horváth János
(Titkoknak m. k.)

Ime magyar indolentianak egy veszedelmes kihatása nemzeti államunkra! Megfogya a magyar községek száma, kivesz a magyar lakósság s feledésbe megy a magyar né, s a mi magunk gondolatlansága és bűnös közönye az eloláhosodást szándékosan mozdítja elő, s mikor már késő, jajveszékelnünk, hogy megyeinkben tulszárnyal az oláhság. Mi vagyunk a hibások, mi pusztítjuk saját magunk véré, jogát s földét.

Az azigazi magyar főispán, a kiben már évtizedek előtt elevenen élt a magyar nemzeti állam kristály tisztá ontudata és kötelessége, a magyar Történelmi Társulatot felkérte. A Szolnok-Besztercze és Naszódvármegyei illetéktelen falunevének történeti neveket felcserélése kérdésében véleményt

*) Az Orsz. Levéltár kincstári osztályában levő XXIV. Liber Regius 306—7 lapjain levő eredetiből.

adjon. A Társulat teljesítette a kérést, alulírott is résztvett a hazafias munkában, s azon megyékben eltűntek az ilyen Szekulaj-féle bosszantó elnevezések, történelmi és magyar községnevek foglalták el az oláh és más illetéktelen nevek helyét.

Mikor követi a régi Dobokamegye mostani főispánja az adott hazafias példát? Bizony ideje volna, hogy az érdemes főispán urak a magyar nemzeti állam e fontos érdekére is fordítsanak némi figyelmet. Hivatalos dolgaiktól érkeznének rá; ha csak nem az Erdélyi Kárpát-Egylettől várják azt is, mint várják sokan az Erdélyi Magyar Közművelődési-Egylettől egész Erdélynek az oláh inváziótól, vagy épen annektálásától megmentését.

Jó lenne Erdély megyei kormányzóinak figyelmüket e hérdésre is kiterjeszteni.

Jakab Elek.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Második kötet.

XXII.

A kinzó-padon.

(Folytatás.)

(119.)

— Bizonyos e tény felől? Sir Adrián, melótt e kérdésemre válaszolna jobb lesz komolyan meggondolni a szavait.

Adrián azt gyanította, hogy végzetes be-

egy egészen új szállodát építenek a fürdő mellé 240 szobával. Ezenkívül még csak egy nagy újítás fog még történni.

Ezentul ugyanis szárazon is ellehet majd élni a szigetet. A sziget alsó sarkát és a Margit-híd középső kiszögellését egy hiddal kötik össze, úgy, hogy a híd nemcsak a budai és pesti partot, hanem a szigetet is össze fogja kapcsolni a két parttal.

Az átalakítási munkálatokba valószínűleg még az ősszel belefognak.

TANÜGY.

Értesítés.

A székely-keresztúri m. kir. állami tanítóképző-intézetben az 1895–96. iskolai évre a felvételi és javító-vizsgálatok folyó év szeptember 2. és 3-án fognak megtartatni s az iskolai év ugyanazon hó 5-én nyitattik meg.

Felvételeknek oly építést, egészséges ifjak, kik 15-ik életévüket betöltötték s a gymnasium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát jó sikerrel elvégezték. A kik ezt iskolai bizonyítvánnyal igazolni nem képesek, felvételi vizsgálatot tartoznak tenni a magyar és német nyelvtanból, a földrajzból történelemből és a számtanból s e tárgyakból annyit kell tudniok, mint a menyit az említett iskolák 4 alsó osztályaiban tanítanak. Ezen kívül felsőbb rendelté folytán, a zene és énektanuláshoz megkívántató zenei halás kipuhatolása tekintetéből minden most belépni kívánó ifjú felvételi vizsgálat alá vétetik.

A felvételtérlelt sajátkezűleg irt folyamodások tanítóképző-intézetünk igazgatótanácsához címelve, jelen év augusztus 20-ig, alólírothoz küldendő be. A folyamodás a következő okmányokkal szerelendő fel: keresztlevél, iskolai bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, védhimlő-utóoltási igazoló bizonyítvány, továbbá, ha az illető állami segélyért is folyamodik, szegénységi bizonyítvány. A folyamodásra, ha szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve, 50 kros s a mellékletekre megfelelő bélyegek ragasztandók.

Tandij nincs, de tankönyvekre minden ifjú hozzon magával 10–12 frtot s fizesse be alólírothoz.

Minden ifjú nyer szállást, fűtést, világitást, fehérnemű-mosást és betegség esetében gyógykezelést s ezeken kívül a szegények és arra érdemese 4–6 frt havi állami segélyt.

Köteles minden felvett ifjú tisztességes ruházaton kívül magával hozni 6 pár változót, 2 háló-inget, 6 zsebkendőt, 3 törülköző-kendőt, 6 pár kápcát, vagy harisnyát, 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó, 2 felső lepedőt és egy ágylertőt. Minden fehérneműre a tulajdonos neve jegyzőkönyvvel irandó fel. Ágyról, asztalról, székről, szekrényről s egyéb butorokról, valamint szalmazsákról és pokróczokról gondoskodva van.

Székely-Keresztúr, 1895. júl. 9.

BORBÉLY SÁNDOR,
igazgatótanár.

Kolozsvármegye községei a következő körjegyzői beosztást nyerték.

Kolozsmegye községeinek községi és körjegyzői beosztása:

I. Gyulai járás.

- Gyula nagyközség.
- Szászfenesi körjegyzőség, székhely Szász-Fenes. Beosztottak: Szász-Fenes, Szász-Lóna, Tótfalu és Szolnua.
- Havasajai körjegyzőség, székhely Gyula. Beosztottak: Magyar-Penes, Hídeg-Szamos és Meleg-Szamos.

Összeresre kelepcebe próbálták csalni, tehát jól meggondolva azt választotta.

— Bizonyos vagyok benne.
— Sir Adrián, enyi elég. Leülhet.
Melnotte valamit sugott a halott kémnek, s a következők tanut kiszóltatták.

Ez Grange John volt, az állomás Hotelnél szolgáló kocsi.

— Grange John, emlékezik e valami különös dologra a mi a múlt évben augusztus tizenkilencedikének az éjjelén történt?

— Igen, Sir. Emlékezem, hogy tizenegy óra után azt parancsolták, hogy fogjak be. Van egy vonat, mely 11 óra 43 perczkor érkezik a Chadfordi állomásra, de nem gyakorlat történik, hogy ezzel a vonattal utast kapjunk, miután ez teber vonat.

Sietnem kellett, hogy a landaut a Belfield ur számára elkészítem.

— Hova vitte Belfield urat?

— Az apátságba vezetők fásor közepe táján kidugta fejét, és azt kiáltotta, hogy áljak meg, és kiugrott a kocsiból mielőtt meg tudtam volna állani. Egy schillinget adott, és azt mondta, hogy menjek haza az apátság felé.

— Egészen bizonyos az időre nézve?

— A felett nem lehet tévedés. A kocsi azon éjjel be volt jegyezve. Ott van a gazdám naplójában. Augusztus 19-ke koci, Belfield apátságba.

— Bizonyos benne, hogy az az ur a kit a kocsiában vitt Belfield ur volt?

— Egészen bizonyos.

— Megtudná Belfield urat a testvérétől Sir Adriántól különböztetni? — kérde Gresham ur, miután a halott kémnek nem volt több kérdése a tanuhoz.

— Igen, Sir Belfield ur erősebb és józmasabb ember. Látásból ösmerem ezt a két

- Havas körjegyzőség, székhely magurai határon Rekdő-telep telep. Beosztottak: Magura, Marisel, Hídeg-Havas és Lapistya.
- Nagy-kapusi körjegyzőség, székhely Nagy-Kapus. Beosztottak: Nagy-Kapus, Bánffy-Dongó, Gyerőffy-Dongó, Egerbogy és Gesztrágy.
- Gyerő-vásárhelyi körjegyzőség, székhely Gyerő-Vásárhely. Beosztottak: Gyerő-Vásárhely, Pányik és Kis-Kapus.

II. Bánffy-hunyadi járás.

- B. Hunyad nagy község.
- Farnosi körjegyzőség, székhely Farnos. Beosztva maradt: Farnos, Magyar-Bikal, Zsobok, Szánua.
- Felső-földi körjegyzőség, székhely Felső-Föld. Beosztva maradt: Felső-Föld, Alsó-Föld, Közép-Föld, Kecséd, Hodos-Falva.
- Marótlaki körjegyzőség, székhely Marótlaka. Beosztva maradt: Marótlaka, Malomszeg, Magyarókereke, Sebesvár.
- Székelyői körjegyzőség, székhely Székelyó. Beosztva maradt: Székelyó, Trányis, Viság, Rogosel.
- Nagy-kagusi körjegyzőség, székhely Nagy-Kalota. Beosztva maradt: N.-Kalota, Bökény, Boes, Incsel.
- Meregyői körjegyzőség, székhely Meregyó. Beosztva maradt: Meregyó, Retyiczel.
- Magyar-alkói körjegyzőség, székhely Magyar-Valkó. Beosztottak: Magyar-Valkó, Keleczel, Kalota-Ujfalu.
- Gyurkucza (bélesi) jegyzőség, székhely Gyurkucza (Béles). Beosztva egyedül a Béles nevű teleppel.
- Sárvásári körjegyzőség, székhely Sárvásár. Beosztva maradt: Sárvásár, Körösfő, Ó-Nádas, Nyárszó.
- M.-gy.-monostori körjegyzőség, székhely Magyar-Gyerő-Monostor. Beosztva maradt: Magyar-Gyerő-Monostor, O. Gyerő-Monostor.
- Csucsai körjegyzőség, székhely Csucs. Beosztva maradt: Csucs, Kis-Sebes, Nagy-Sebes, Jegeristye.
- Kalota-szt.-királyi körjegyzőség, székhely Kalota-Szt.-Király. Beosztottak: Kalota-Szt.-Király, Zentelke, Damos, Jákótelke.
- Deritei körjegyzőség, székhely Derite. Beosztva maradt: Derite, Bedecz, Erdőfalva, Ó-Bikal.

III. Almási járás.

- Hidalmási körjegyzőség, székhely Hidalmás. Beosztottak: Hidalmás, Bányika, Pusztaszt.-Mihály.
- Topa-szt.-Királyi körjegyzőség, székhely Topa-Szt.-Király. Beosztottak: Topa-Szt.-Király, Daal, Ó-Köblös.
- Drági körjegyzőség, székhely Drág. Beosztottak: Drág, Ugrutz, Milvány.
- Lapupataki körjegyzőség, székhely Lapupatak. Beosztottak: Lapupatak, Vásártelke, Forgácskut, Argvas.
- Nagy-petri körjegyzőség, székhely Nagy-Petri. Beosztottak: Nagy-Petri, Tamásfalva, Dank, Tóttelke.
- Nagy-almási körjegyzőség, székhely Nagy-Almás, Bábonny, Kis-Petri.
- Középlaki körjegyzőség, székhely Középlak. Beosztottak: Középlak, Bereze, Nyercze.
- Nyirei körjegyzőség, székhely Nyires. Beosztottak: Nyires, Czold, Kökényes.
- Magyar-nagy-zombori körjegyzőség, székhely M.-N.-Zsombor. Beosztottak: Magyar-Nagy-Zsombor, Hendermál, Szt.-Mária, Zutor.
- Nagy-eskülli körjegyzőség, székhely Nagy-Esküllő, Adalin, Kis-Esküllő, Ó-Keresztúr.

IV. Nádasmenti járás.

- Magyar-nádasi körjegyzőség, székhely Magyar-Nádas. Beosztottak: Magyar-Sárd, Méra, Vista.
- Bácsi körjegyzőség, székhely Bács. Beosztva maradt: Bács, Szucsák, Kórod, Papfalva.
- Egeresi körjegyzőség, székhely Egeres. Beosztottak: Egeres, Jegenye, Inaktelke.
- Bogártelkei körjegyzőség, székhely Bogártelke. Beosztottak: Bogártelke, Mákó, Daróc.
- Szt.-mihálytelkei körjegyzőség, székhely Szt.-Mihálytelke. Beosztva maradt: Szt.-Mihálytelke, M.-Szt.-Pál, P.-Topa, Berend, Szumurdok.
- Türe körjegyzőség, székhely Türe. Beosztottak: Türe Magyar-Gorbó, Solyomtelke.

V. Kolozsvári járás.

- Fejérdi körjegyzőség, székhely Fejérd. Beosztva egyedül: Fejérd község.
- Kajántói körjegyzőség, székhely Kajántó, Magyar-Macska, Bodonkut, Diós.
- Feleki jegyzőség, székhely Felek. Beosztva egyedül Felek község.
- Szamosfalvai körjegyzőség, székhely Szamosfalva. Beosztottak: Szamosfalva, P.-Szt.-Miklós, Dezmér.
- Solyomkői körjegyzőség, székhely Solyomkő. Beosztva maradt: Solyomkő, M.-Ujfalu, M.-Fodorháza, Babuev Korácsi.
- Apahidai körjegyzőség, székhely Apahida. Beosztva maradt: Apahida, Kara, Korpád.
- Boosi körjegyzőség, székhely Boos. Beosztottak: Pala, Györgyfalva.
- Bonczhidai körjegyzőség, székhely Bonczhida. Beosztva maradt: Bonczhida és Válaszut.
- Borsai körjegyzőség, székhely Bors. Beosztva maradt: Bors és Bádok.
- Gyulai körjegyzőség, székhely Gyula. Beosztva maradt: Gyula, Híde, Csomafája, Hosszu-Macska, Szt.-Márton, Macskás.
- Ajtoni körjegyzőség, székhely Ajton. Beosztva maradt: Ajton, Rőd.

VI. Mocsi járás.

- Gyulatelki körjegyzőség, székhely Gyulatelke. Beosztottak: Gyulatelke, Bogács, Szava, Marokháza.
- Magyar-palatka körjegyzőség, székhely M.-Palatka. Beosztottak: M.-Palatka, M.-Légen és Ombuz.
- Mocsi körjegyzőség, székhely Mocs. Beosztva maradt: Mocs, Keszű, Tótháza, Botháza.
- M.-Kályáni körjegyzőség, székhely Felső-Szováth. Beosztva maradt: Felső-Szováth, Alsó-Szováth. M.-Kályán, Oláh-Gyeres, Vajda-Kamarás.
- Zsuki körjegyzőség, székhely Felső-Zsuk. Beosztottak: Felső-Zsuk, Alsó-Zsuk, Nemes-Zsuk, Kötölend, Visa.
- Pusztakamarási körjegyzőség, székhely Pusztakamarás. Beosztottak: Pusztakamarás, Novaly Csehtelke.
- M.-fráti körjegyzőség, székhely M.-Fráta. Beosztottak: Magyar-Fráta, Berkenyes, Aranykut.
- Katonai körjegyzőség, székhely Katona. Beosztottak: Katona, Gyoke, M.-Szombattelke.
- Nagy-sármási körjegyzőség, székhely Nagy-Sármás. Beosztottak: N.-Sármás, Kis-Sármás, Báld.
- M.-szopori körjegyzőség, székhely M.-Szopor. Beosztottak: Mező-Szopor és M.-Ór.

VII. Mező-örvényesi járás.

- Mező-szent-mihálytelkei körjegyzőség, székhely Mező-szent-mihálytelke. Beosztottak: M.-Szt.-Mihálytelke, Fűrűt, Lonpréd.

Londonba mentem. Pár pillanat múlva azután, hogy a menyem eltűnéséről hallottam egy sürgöny érkezett, — a sürgöny a Londonban levő fiamtól látszott jönni és engem nagyou megijesztett. Rögtön elindultam az állomásra, mielőtt a kocsimat elkészítették.

— És a sürgöny a fiától jött?

— Nem ő tőle jött. Okom van hinni, hogy a sürgöny egy részét képezte azon tervnek, melylyel leányom az otthonából el lett csalva.

— Londonban találta a fiát?

— Nem találtam.

— Volt oka azt gondolni, hogy ő Londonban volt?

— Azt hittem, hogy ott van, vagy Yorkban. Utoljára Yorkból hallottunk róla.

— Kegyed nem tudta, hogy ő augusztus tizenkilencedikén éjjel az Apátságban volt?

— Én nem tudom elhinni, hogy ő ott volt.

— Pedig hallotta annak az embernek a vallomását, a ki őt az állomás hoteljéből a kegyed parkjába vitte?

— Igen, hallottam.

— Augusztus tizenkilencedikén este meiy időben tért kegyed és a családja nyugodalomra?

— Belfieldné csakhamar kilenc óra után távozott a szalonból. Főfőjáról panaszkodott. Én feltizenegyor mentem a hálószobámba és a flam, sir Adrián, ugyanazon időben ment a könyvtárba.

— Hallott valami szokatlan zajt az éj folyamán?

— Nem hallottam semmit.

— Milyen távolságra van a hálószobája attól, melyet Belfieldné foglalt el?

— A háznak a másik végén van.

b. Septéri körjegyzőség Székhely Septér. Beosztottak: Septér, Kőbük, Mező-Ujlak.

- Mező-örvényesi körjegyzőség. Székhely Mező-Örvényesi. Beosztva: maradnak Mező-Örvényes, Mező-Szilvás, Mező-Királyfalva.
- Nagy-nyulási körjegyzőség. Székhely Nagy-Nyulas. Beosztva: maradnak Nagy-Nyulas, Komlód, Oroszfája.
- Budatelkei körjegyzőség. Székhely Budatelke. Beosztottak: Budatelke, Mező-Kecséd, Viszolya.
- Kis-czégi körjegyzőség. Székhely Kis-Czeg. Beosztottak: Kis-Czeg és Nagy-Czeg.
- Uzdí-szt.-péter körjegyzőség. Székhely Uzdí-Szt.-Péter. Beosztva maradt: U.-Szt.-Péter, Meződomb, Tuson, Mező-Szt.-György.

VIII. Tekei járás.

- Teke nagyközség.
- Bátos nagyközség.
- Dedrád nagyközség.
- Vajola nagyközség.
- O.-ujfalusi körjegyzőség. Székhely: O.-Ujfalu. Beosztva maradt: O.-Ujfalu, Dedrád, Széplak, Szász-Ludvög.
- Szász-pénteki körjegyzőség. Székhely: Sz.-Péntek. Beosztottak: Sz.-Péntek, Paszmos.
- Kozmatelkei körjegyzőség. Székhely Kozmatelke. Beosztottak: Kozmatelke, Faragó, Szokol, Taus.
- Harasztosi körjegyzőség. Székhely: Harasztos. Beosztottak: Harasztos, Szász-Banyicza, Kis-Fülpös, Szent-András.
- Nagyidai körjegyzőség. Székhely: N.-Ida. Beosztottak: Nagy-Ida és Budaró.
- Mező-erkedi körjegyzőség. Székhely: Mező-Erked. Beosztottak: Mező-Erked, O.-Solyomos, Barátfalva és Szász-Akna.

Együttal kimondotta, hogy Mező-Ör község a kolozsvári járásból a moci járásba és O.-Solyomos község az örményesi járásból a tekei járásba átkebelezendő.

Tűzoltó Kongresszus.

A kolozsvári, önk. tűzoltó egylet a következő felhívást adta:

Kedves bajtársak!

Bérezes kis hazánk volt fővárosának jutott az a szerencse, hogy a magyar orsz. tűzoltó-szövetség XII. közgyűlését és versenyeit 1895. aug. 18., 19. és 20. napján városunkban fogja megtartani.

Midőn titeket a központi rendező bizottság nevében erre az alkalomra bajtársai szeretettel meghívunk és részvételre felkérünk, kijelentjük, hogy habár oly kényelemről, melyet ohajtunk gondoskodni nem tudunk, mindazonáltal teljes igyekezettel azon leszünk, hogy történelmi nevezetességi városunk egyes emlékei megsemmisülése, melyek körül hazánk történetének nem egy nagy napja van feljegyezve és az Erdélyrészi Kárpát-egyesület által rendezendő kirándulások által hazarészünk szépségei megtekintésével kedves emlékeket vigyetek magatokkal és azt a meggyőződést, hogy habár a tehetség hiánya oly ellátást nem is biztosíthatott, melyet ohajtunk, de magyaros és szívélyes vendéglátásunk és jóakaratusk meg volt.

A midőn ezt tesszük tájékoztatást végett az ünnepélyek anna részleteit, melyek a közgyűlés és versenyeknél egybekötve lesznek, közöljük és a netáni változásokról szintén értesíteni fogunk.

Díjtalan szállásokról elszállásolási bizottságunk fog gondoskodni.

Vasuti kedvezmények kieszközölését az orsz. tűzoltószövetség központi választmánya eszközzi és a verseny-feltételeket, valamint a kiírt egyes versenyek módosztatit szintén az orsz. szövetség központi választmányától fogjátok megkapni.

— Kegyed azt mondja, hogy azon bizonyos este sir Adrián feltizenegy órakor ment a könyvtárba. Tudja-e, hogy ő hány órakor ment a hálósobájába?

— Nagyon későn mehetett. Neki az a szokása, hogy késő éjjel olvas; és azt mondta nekem, hogy azon éjjel hosszasan olvasott mint rendesen és a könyvtárban a karos székében aludt el.

— Ugy érte kegyed, hogy ő azon éjjel nem feküdt le az ágyába?

— Azt nem mondta, csak azt mondta, hogy a karos-székében elaludt.

Pook Jeni, a szobaleány volt a következő tanu.

Miután megkérdezték tőle, hogy emlékezik-e valami különös dologra, a mi augusztus huszadikán reggel történt. Jeni leírta a Belfieldné hálósobájába való beléptét egy csésze teával, mit az a lady azon idő alatt szokott volt meginni, míg a fürdőjét készítették, hogy a szobát tressen taláta és az ágyat érintetlenül; és hogy a szobában körülnézve, egy nyitott levelet látott a padozaton fektüdni.

— Elolvasta azt a levelet?

— Igen, annyira meg voltam döbbenve, hogy a levelet elolvastam mielőtt tudtam volna, hogy mit cselekszem. Ha időm lett volna a gondolkodásra, felelte állottam volna annak, hogy olyasmit cselekdedem.

— Volt valami különös abban a levélben, a mi magának feltűnt?

— Az egy borzasztó levél volt, azt mondanai a férjének, hogy nem szereti őtet, hogy más valakit szeretett, és hogy azzal el fog menni.

A levél nem volt bevégezve. Egy mondat közepén volt félbehagyva.

(Folytatása köv.)

A végett, hogy a megjelenők számára tájékozva legyünk az elszállásolást, a szállás és podgyász-jegyeket megküldhessük, kérünk titeket, hogy az ide csatolt bejelentési ívet pontosan kitöltve, valamint a szokásos fejenkénti 1 frt részvételi díjat legkésőbb 1895. július 31-nél annál bizonyosabban beküldeni sziveskedjétek, mert e nélkül a beszállásolás és egyéb szükséges teendőkről kellő időben nem intézkedhetünk és a netán előforduló zavarokért a felelőséget magukra nem vehetjük.

Azok részére kikről a bejelentés fenti időig be nem küldetik, díjtalan szállásról csak az esetben gondoskodhatunk, ha netán felesleges szállással rendelkezni fogunk, tehát a bejelentési ív és részvételi díj pontos és kellő időben való beküldését kérjük.

Az ünnepélyek részletei a következők:

1. 1895. Augusztus hó 17-én délután és 18-án reggel a vendégek fogadását az indóházánál és elszállásolását.

2. Ugyancsak aug. 18-án d. e. 9 órakor gyűlékezés a tűzoltó-laktanyán, felállítás és felvonulás a városházához és üdvözlések.

3. D. e. 10^{1/2} a magyar tűzoltó segélyező-szövetség igazgató-választmányának ülése a városház közgyűlési termében.

4. D. e. 11 órakor a magyar országos tűzoltó-szövetség központi választmányának ülése a városház közgyűlési termében.

Ezalatt a város egyes nevezetességét, muzeum stb. látogatása a kalauzoló bizottság vezetése alatt.

5. D. u. 1 órakor ebéd a később kijelölendő vendéglőkben étlap szerint.

6. D. u. 3 órakor a kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet diszgyakorlata és 20 éves jubilaris ünnepélye érem kiosztással.

7. D. u. 5 órakor a sétatérén rendezendő ünnepélyességeket és este ismerkedési estélyek a később kijelölendő helyeken.

8. Aug. 19-én d. e. 8–10 a közgyűlésen résztvevő tagok igazolása a városi vigadó kisebb termében.

9. D. e. 10 órakor a magyar országos tűzoltó szövetség XII. közgyűlése a városi vigadó nagy termében.

10. D. u. 2 órakor társas ebéd (banquet) a városi lövész kert fedett csarnokában.

11. D. u. 4 órakor a segélyező szövetség közgyűlése a városház közgyűlési termében.

E közben a város megszemlézése a kalauzoló bizottság vezetése mellett.

12. Este 7 órakor diszladás a nemzeti színházban.

13. Aug. 20-án d. e. 8 órakor gyűlékezés az örtanyán.

14. D. e. 1/2 9 órakor felvonulás a főtéti székesegyház elé Szent-István magyar királyi ünnepére tartandó isteni tisztelethez.

15. D. e. 9 órakor ünnepélyes szent mise hallgatása.

D. e. 10 órakor elvonulás a versenytérre a versenyek megkezdése díjak oklevelek kiosztása.

D. u. 1 órakor ebéd a később kijelölendő vendéglőkben étlap szerint.

D. u. 5 óráról az Erdélyi Kárpát Egyesület által rendezendő kirándulások alábbi utriányban:

- Gyalu—Rekető.
- Andrási havas, Dobrin, Jára völgy. Torda hasadék, Toroczko.
- Marosujvári sóbánya.
- Beszterce Radna-Borberek—Ünőkö.
- Segesvár, Brassó—Sinaia.
- Brassó—Tusnad—Előpatak.
- Zalatna Abrudbánya, Vespatak—Detonata.

- Borszék—Gyilkos-tó—Kelemenhavas.
- Piski—Déva—Vajda-Hunyad, valamint a közelebb fekvő, Bánffy-Hunyad, Jegenye. Kolozsa—kirándulások, indulás a vasuti indóháztól és bucsu a vendégek, kiki-sérételvel.

A tűzoltók a versenyeken egy a sétatéri ünnepélyeken belépti díjat nem fizetnek valamint netán más kedvezményekről annak idején értesítést fognak nyerni.

Kolozsvárt, 1895 év júl. 5-én

A magyar országos tűzoltó-szövetség XII. közgyűlését rendező központi bizottságtól, bajtársi üdvözléssel

Albach Géza,

kir. tanácsos, polgármester elnök.

Polcz Rezső, Kőrösy József,
ügyvéd, a kolozsvári tü- főpar. segédtiszt,
zoltók főparancsnoka. mint jegyző.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 11.

— Régi Kolozsvár. Felhívjuk a hatóság és az erdélyi muzeum egylet figyelmét a következőkre A csatornázási munkálatokkal kapcsolatos ásatások alkalmával Kolozsvár talaját néhol két, néhol 4 méternyi mélységben, s a legtöbb helyen egy méternél nagyobb szélességben ássák fel.

Ez ásatások rendjén olyan becses dolgok kerülnek napfényre, a melyek fontosak történelmi szempontokból s a melyek kikutatása ezekre kerülne.

A vállalkozókak igen természetesen kötelessége mind ama léteket, a melyek régészeti szempontból becsesek birnak, át szolgáltatni; erre törvény kötelezi; de nem kötelessége törődni azzal, hogy fontosabb leletek: csatornák, épület maradványok részeit hol, mely ponton érinti munkája, hol temetik el azokat ismét, hogy századokig a feledés homálya fedje.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek, ha alapítói intenczióinak meg akar felelni, kötelessége figyelemmel kísérteni ezeket az ásatásokat, kötelessége pontos jegyzeteket készíteni arról, hogy Kolozsvár területének talajában a mostani ásatások alkalmával, hol és mit találtak?

Falak, csatornák s egyéb építmények maradványai hol tártak fel, mely irányban, mily mélyen van azoknak, a mostani ásatások alkalmával érintetlenül hagyott többi része?

Megjegyeztük, hogy ez ásatások nyomán keletkezett leírás kiadandó volna a múzeum szaklapjában is, hogy a későbbi kutató megtalálhassa költséges és felesleges ásatások mellőzésevel azokat a történelmi emlékeket, a miket egy vagy más szempontból kutat. E feladat teljesítésére átiratilag keresse meg a hatóság a múzeum-egyletet, a múzeum pedig foglalkozzék komolyan és lelkiismeretesen ezzel az ügyvel, mert hatáskörébe tartozik. Az ásatások figyelemmel kísérése és jegyzetek tétele legfontosabb a belvárosban. A külvárosban az ázott csatornák tiszta kavics réteget tünthettek fel, a belvárosban azonban római régiségek s Kolozsvár múlt századaiban eltemetett tárgyak egy-mást váltják fel.

— **A kolozsvári állatkiallítás** iránt nagyobb mérvű érdeklődés nyilvánul a vidéki gazdaközönség részéről. Ez a kiállítás, mint a több oldalról érkező tudakozódásokból kivetkenzteti lehet, állatokban nagyon gazdag lesz. A kiállítás — mint a múltkor említettük — augusztus 30, 31. és szept. 1-én fog megtartatni. — A kiállításon szépen díjazzák arany- és pénzdíjakkal a lovakat, fogatokat, szarvasmarhákat, stb.

— **Méhészek kongresszusa.** A magyar országos méhészeti egyesület választmány legutóbb rendkívüli ülést tartott az ezredéves kiállítás alkalmára tervezett magyar méhész kongresszus ügyében. Az ülésen két erdélyi vendég is részt vett Bodor László szerkesztő és Wieder József főtitkár személyében, a kik kész örömmel járultak hozzá a kongresszus eszméjéhez. Vámosy Mihály igazgató-alelnök ezután indítványozta, hogy a kongresszus programjának kidolgozására egy bizottságot küldjenek ki, a melybe természetesen az erdélyi részről egyesület tagjait is beválasztották. A programtervezet már el is készült és czélja főleg az, hogy a méhészeti minél szélesebb körben terjesztessék az előkészítő bizottság tagjai: az országos méhészeti egyesület és a kolozsvári méhészeti egyesület választmányának küldőitőlől alakított bizottság, mely egy elnök, titkár és öt, esetleg hét tagból áll. A kongresszusnak, a mely a millenáris kiállítás termeiben 1896 augusztus 20-ika és 31-ike közt lesz, társorozta a következő: Első nap: 1. Méhészeti szakoktatás általában és különösen, kapcsolatban a vándortanítói intézménnyel. 2. Méhészeti vezetőtörvény tervezete. 3. A magyar méhészeti egyesület országos szövetkezetének tervezete, kapcsolatban az állandó kongresszus kérdéseivel. Második nap: 4. A méhészeti termények ipari feldolgozása, különösen méz értékesítésének kérdése. 5. A méh legelők javításának kérdése. 6. A méh-lakok és keretméretek kérdése. 7. Gyakorlati előadások a méhészkedés és a méhészeti ipar köréből. — Harmadik nap: Kirándulások. Megválasztanak végül egy vígalmi bizottságot, mely a kongresszusi irodában működik s a melynek feladata a tagok fogadása, elszállásolási kérdések, társas ebédek, kirándulások rendezése és kedveskedések iránti gondoskodás.

— **Kórházi miséria.** Lapunk tegnapi számában megjelent ezen hírünk a következő sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztőség! A f. évi július 10-én 153. szám alatt kelt becses lapjában „kórházi miséria” cím alatt panasz jelent meg a vezetésem alatt álló elmegyógyászati kórház kezelés ellen. Sziveskedjék Tisztelt szerkesztőség a következő helyreigazítást becses lapjába felvenni. — Elmebarjos Seelenfreund Salamonné azért nem volt felvehető az elmegyógyászati kórházba, mivel az 1876 évi XIV. évi törvényczikk 72-dik paragrafusának intézkedése értelmében oda orvosi bizonyítvány nélkül senki fel nem vehető. Miután férje ezen bizonyítványt utólag itt helyben beszerzte és az előírt fizetési nyilatkozatot aláírta a beteg — épen egy hely levén üres — azonnal fel is vétetett. Hasonló esetek sokszor fordulván elő, alkalmat veszek ezuttal a tisztelt közönséget és a gyakorló orvosokat arra figyelmeztetni, hogy orvosi bizonyítvány nélkül senkit betétele, vagy megfigyelő osztályra ne küldjenek. Kolozsvár, júl. 11-én. Dr. Lechner Károly, egyet. tanár.

— **Egy jó asszony halála.** Mély részvételt veszünk hírt arról, hogy néhai Kovács Kelemen, felinczi kir. járásbíró özvegye, szül. Szabó Luiza asszony tegnapelőtt Gyaluban meghalt. A kolozsvári társaskörökben igen jó emléken lévő fiatal asszony kora halála minden körben igaz részvényt keltett fel. Férjét korán elvesztvén, minden idejét két fiának nevelésére szentelte, kik most egészen árván maradtak utána. A derék jó asszony már hosszú idő óta betegeskedik s most is egészségének helyreállítása végett költözött ki Gyaluba, hol azonban a halál gyorsan megszabadította kintjaitól. Halálát két kiskorú fián kívül, testvérei Boros Elek táblai bíró neje, Szabó Albert, az udvarhelyi kir. közigazgató stb. gyászolják. Temetése ma délelőtt volt Gyaluban. Haláláról a következő családi gyászjelentést vettük:

Alőlirottak mély fájdalommal tudatják, hogy özv. gyergő-szt.-miklósi Kovács Kelemen, szül. Csik-szt.-mártoni Szabó Luiza kir. járásbíróé, élete 49-ik özevgyesége 10-ik évében, f. hó 9-én d. e. 11 órákor hosszas szenvedés után megszűnt élni. Hílt betemei f. évi július hó 11-én d. e. 10 órákor a r. kath. vallás szertartása a gyalui köztemetőben helyeztetnek örök nyugalomra. Béke lengjen porai fölött! Gyalu, 1895 július 10. Gyergő-szentmiklósi Kovács Kelemen, Gyergő-szentmiklósi Kovács Albert, mint gyermekek Csik-szentmártoni özv. Szabó Albertné Blauman Aloizia, mint édes anyja. Csik-szentmártoni Szabó Izabella Boros Elekné, kir. itélő táblai bíróé; Csik-szentmártoni Szabó Albert, kir. közigazgató; Csik-szentmártoni Szabó István, m. k. honvéd százados; Csik-szentmártoni Szabó Adrienne János Lajosné, ev. ref. lelkészné; Csik-szentmártoni Szabó Ilona; Csik-szentmártoni Szabó Sándor, mint testvérek.

— **Halálozás.** Egy derék férfiú haláláról kaptunk gyászírt, Bögözi László Gedeon földbirtokos, életének 52 évében székuton meghalt. Gyászolják: neje Faragó Tina, 5 gyermeke, testvérei László János, László Anna Özv. Nyerges Józsefné, Nyerges Gábor dr. és neje s Nyerges Zsigmond dr.

— **A felvinczi mükedvelő társulat** szombatán, július 13-án előadást tart, mely alkalmával színe kerül „A szép juhász” című 3 felv. énekes népszínmű. Irta Szigeti József. Karnagy Horváth Péter ev. ref. kántor. — A darabhoz szűkségteltő díszleteket qjonnan festette a társulat Kolozsvárt. Tekintettel a nyári hőségre, a Ligetben fognak játszani. Játékszámok: Kovácsné-Kónya Juliska, Csikiné-Téglás Józefa, Keresztes Nelli, Náduvvari Giza, Schissel Anna, Fodor Juliska, Csiki Ilona, Náduvvari Ilus, Nevelits Margit k.-a.-ok. Csiky Pista, Kovács Antal, Horváth Péter, Nevelits Simon, Schissel Pista, Wachold Gyula.

— **Váltóhamisító kisasszony.** Pozsonyból írják, hogy Csenedekovics (Dekovics) Augusta fiatal leány szerelmes volt a pozsonyi színtársulat baritonistájába, kit Kolozsvárra is akart követni, de nem volt az utra pénze. Minden áron pénzt akart szerezni a kisasszony, váltókat hamisított és azokat leszámíttolta egy pozsonyi banknál. A hamisításra azonban rájöttek és Csenedekovics Anguszttát, ki akkor már Kolozsvárról Szombathelyre vetődött, ott letartóztatták. Most a pozsonyi törvényszék hat rendbeli váltóhamisítás miatt vár alá helyezte a kisasszonyt, kinek büntögyében a végtárgyalást két hét múlva fogják megtartani.

— **Nagyváradai rejtelmek.** Mint az „Ellenzék” értesül, Nagyváradon névtelen feljelentés alapján vizsgálatot indítottak dr. Szabó György nagyváradi orvos ellen, a ki titkos, a hatóságok tudomása nélkül tartott fenn kórházban. Dr. Baróthy Ákos, városi tisztiorvos erről a következő szennázciós leleplezést tette:

„F. évi július hó 9-én a Nagyfürdő-utca 665. számú házba egy rendőrbiztossal elmentem s ott dr. Szabó József által bérbevett s szembetegek elhelyezésére szolgáló lakást megvizsgáltam.

A szembetegek befogadására, gyógykezelésére és ápolására szolgáló lakhelyiség egy kéttáblakos utcái és egy ablakos udvari szobából áll hova nyitott tűzhelyű konyhán keresztül jutni.

A szobák elhanyagolt állapotban vannak, egészségtelenek, néhány festetlen ágy minden butorzat bennük.

A betegek ápolására semmi gond nincs fordítva s a szemborogtatásra szükséges vizet is a szomszédban melegítik.

A betegek a házban szabadon járnak-kelnek, felügyelő és ápoló nélkül, magukra hagyatva, sőt maga az orvos is napok óta nem jelenik meg a betegek között.”

A rendőrség — mint értesülünk — már megindította az eljárást dr. Szabó György ellen.

— **A királyné koronái.** Erzsébet királyné bátfai időzése óta az egész környék forgalomba jöttek a királyné koronái. Közönséges, egyszerű, ötven krajczárt érő magyar vagy osztrák koronák, de nagy az ókelendőségük, mert a királynétől valók. A magyar királyasszony ugyanis mindig hord a zsebében ezüst koronákat s ezeket osztogatja borrával fejében. A napokban meglátogatta füfűd-ellenőr tehenészetét s ott a cselédség közt koronákat osztott szét, később ellátogatót a Steuer terraszára s ott is koronákat adott a fagyaltolt felszolgáló pinczérnek, kint az erdőben — ha kifit vesz a pékgyerektől — ismét előkerül egy-két korona. S ezeknek a koronáknak nagy most az ágiójuk. A füfűd-ellenőrek ugyanis szinte licitálnak az olyan koronákra, a melyeket a királyasszony adott ajándékba.

— **Összeszküvés a czár élete ellen.** Szenzációs összeszküvés hírére hozza Pétervárról a táviró, Moszkvában egy messze kiterjedt és erősen szervezett összeszküvés fedeztek fel, a melynek czélja az volt, hogy az oroszok mindenhat czárját meggyilkolják. A moszkvai titkos rendőrség feje; Berdialff ezredes már hónapok óta tudott az összeszküvésről és azért folyton szemmel tartotta a vezéreket a mig

elég anyagot gyűjtött, hogy az összeszküvés-követket letartóztassa. — Az összeszküvést egy nyolcz tagból álló szövetség tervezte, közöttük néhány olyan nihilistával, a kiknek most adott kegyelmet a czár. Az uralkodó Berdialff ezredesnek tízezer rubelt küldött ajándékol.

— **A bratkovicezi huszárokról.** Przemyslből táviratozzák, hogy a Diószeghy-ügyében letartóztatott huszárok ellen megindított haditörvényszéki vizsgálatot ez idő szerint azon följebbvalók ellen folytatják, kiknek szolgálati állásukból kifolyólag kötelességük lett volna a kellő felügyeletet gyakorolni. A feljebbvalók mentsége oda irányult hogy Diószeghy őrmester kegyetlenkedése nem számítható be, mert az elmezavart állapotának volt kifolyása.

— **Pártalakulás Ausztriában.** Az osztrák képviselőházban az ifjusehek és lengyelek képviselői a konzervatívokkal — természetesen nagy titokzatossággal — tárgyalásokat folytatnak, hogy az ősi parlamenti ülészakra a meggyezés útját egyen-gecssék. A konzervatívok részéről Dipauli és Ebenhoch képviselői a lengyelek részéről pedig Badeni gróf, az urak házában tagja (a galicziai helytartó fivére) keresik az ifjusehek vezérférfiaival az érintkezést.

— **Az oláh lapok furfangja.** Az államellenes oláh lapok, miután többszörször és mindenféleképpen kitiltották őket az ország területéről, újabb an azzal a furfangú élnék, hogy egy és ugyanazon számukat öt-hat különböző cím alatt csempészik be az országba. Így például a napokban rájöttek, hogy a bukareti „Curierul Roman” a következő öt cím alatt küldi izgató példányait: „Palosul Roman”, „Solul Roman”, „Agronomul Roman”, „Graniul Roman” és „Graniul Roman”. A postahivatalok a kereskedelmi miniszter utasítása folytán azonban éber figyelemmel kísérik az oláh lapokat s így fölfedezték a ravaszságot. — A belügyminiszter most azután valamennyit kitiltotta az országból.

— **Az oláhok öröme.** Egy valóban kegyetlen dologról értesültünk az aradi körökben nagy örömet okozott hogy Tescula Lázár az aradi gör. keleti tanítóképzede hazafias érzelmű tanára megörlött, a ki azért, hogy magyar származású nőt vett el, évek óta üldöztek, s végre csakugyan örlötté tették.

— **Vihar Amerikában.** New-Yorkban — mint írják — hétfőn egy borzasztó forgószél és felhőszakadás a misszuri és Kansas vidék 200 négyeszmű mérföldjét teljesen elpusztította. Az anyagi kár, a mely vagyonban és gabonában esett, több millióra rug Eddig 43 emberélet odavesztését konstátálták. Kansas tartomány Canton nevű városa eltűnt a föld felszínéről s vidéke olyan, mintha a végső ítélet tombolt volna keresztül rajta. Hasonló hírek érkeznek Amerika több más vidékéről is. Így Chicagóban a vihar tizenöt háznak a tetejét vitte el, s a villám 35 helyen csapott le. A Michigan taván pedig több hajó szenvedett hajótörést s tizennégy ember fullt bele a tóba.

— **Óriási tüzvész.** Sambrov városban, a lomzai kormányzóságban — mint Szt.-Pétervárról írják — nagy tüzvész pusztított. 230 ház teljesen leégett és több mint 2000 ember hajléktalanná lett. A nyomor óriási.

— **Kivégzés Olmützban.** Olmützban táviratozzák, hogy az ottani fegyház udvarán kedden reggel végeztek ki Knappek József fegyenczet, a ki a műrai fogházban felügyelőül melléje rendelt rabtársát, Rozcil Jánost meggyilkolta. Az elítélt elég nyugodtan viselte magát és Sellinger hóhér három perc alatt végzett vele. Feljegyzésre méltó, hogy Knappek a halálos ítélet kihirdetése után meg akarta gyilkolni a börtönmeestert és éjjeleken keresztül egy szöveget élesített nagy türellemmel, hogy szándékát végrehajthassa.

— **A háborgó Vezuv.** Az idegenek egész serege özönlék Nápolyba, hogy a Vezuv kitörésének gyönyörű színjátékát végignézhesse. Négy hatalmas tűszugárban ömlik ki az izzó lava a kráterből és halad le a hegy lejtőjén Resina felé. A pusztító lava már két szőlőhegyet megsemmisített. Palmieri tanár, az obszervatórium igazgatója nagy sziklatötekekkel iparkodik a mentéseken. A legnagyobb kráterből olyan nagy erővel ömlik ki a lava, hogy az a völgyben egy egész izzó tavat képez. Az Aetna is folyton háborgó, a keleti részen újabb ismét egy új kráter keletkezett.

— **Nur vorwärts!** A pilis csabai gyakorlatok alatt történt. Prohászka Aladár önkéntes, kinek gyászos haláláról annak idején adtak hírt, a hosszú meneteléstől kifáradva, oda ment a csapatparancsnokhoz és pihenőt kért tőle.

— **Nur vorwärts!** — volt kérelmére a kegyetlen válasz.

Prohászka tovább vánszorgott, de mikor érezte, hogy nem bírja már a nagy hőséget, megint kérlelte a csapatparancsnokot:

— Csak egy pohár söröt vagy vizet szabad legyen innom.

— **Nur vorwärts!** — hangzott ismét a tiszti ur ajkairól.

A szegény önkéntest napuszára érte, el is temették már katonai pompával. A századparancsnok ur azonban még mindig így buzdítja katonáit:

— Nur vorwärts, nur vorwärts!

— **Mi zavarja Bánffy álmát?** A „Gazeta Transilvaniei” szerint Bánffy pasa is élvezi a szünidei pihenőt s a közelmult nagy viharai után nyugalomra hajtá babékoszoruzta fejét. De hát álmát egyre megzavarja egy kellemetlen fantom, a nemzetiségi kérdés, ez nem hagyja pihenni. Pedig hát — írja a „Gazeta Transilvaniei” — ő megoldaná szívesen a kérdést, csak azt nem tudja, hogy miként. Most is azon pörlekedik a belügyminiszterrel, hogy Hieronymi alatt megalakult nemzetiségi osztály a miniszterelnökség alá tartozzék-e, avagy a belügyminiszterium ressortja alá. Minthogy pedig a kérdést eldönteni nem tudták, salamonai ítélettel meggyőztek, hogy mindkét félnek jusson s maradjon is valami. Bánffy megkapta az ügyosztályt, Perczel meg Jeszenszkyt. Egyik a testet fog nélkül, a másik a fejet test nélkül. Így is jól van. Nagy gondot szerez Bánffynak tovább — a nevezett újság szerint — az a körülmény is, hogy a brüsszeli nemzetközi kongresszus alkalmával a román nemzetiségi kérdés is egyik tárgyat fogja képezni a tanácskozmányoknak. A magyar kormány ugyan mindent el fog követni — ugymond — hogy e tárgy levétessék a napirendről, de mind hiába, mert a románok gondoskodni fognak, hogy minden ilyen kísérlet meghiúsuljon.

— **A szobai növények haszná.** A szobában tenyésztett növények nemcsak díszítéssel szolgálnak és a szobát kedélyebbé teszik, ha nem az egészségre is jó befolyást gyakorolnak. Pontos kiszámítás után bebizonyult, hogy egy közepes nagyságú levél naponként 1—2 gramm vizet kilehel tehát az egész növényre számítva körülbelül 50 grammot. Már pedig éppen a levegő nedves volta teszi oly kelemessé az erdei tartózkodást. A nagy városokban is azért igyekeznek most fákat ültetni az utcákon és minél több növényt az udvarokon elhelyezni. Az ablakon betóduló levegő rendszeren nagyon száraz, s hogy azt megjavítsuk, levélűs növényeket, pl. pálmákat, aspidistrákat, philodendront, dracénákat stb. kellene tartani. Nemcsak a levelekből, de a cserép nedves földjéből is terjednek vízgőzök; a napvilágnak kitett növények még sok élelyt is bocsátanak ki és így igen jó hatással vannak a lakók egészségére.

— **Szöld-kurzus Budapestten.** Egy lelkes kis csapat dolgozik néhány nap az országos Szöld-egyesület aegise alatt a Protestáns orsz. Arvaházban. Tegnap délelőtt munkaközben lepte meg a serénykedőket Popper István, az orsz. egyesület alelnöke és Sándor József, az Emke alelnöke. Popper a Szöld-egyesület nevében üdvözölte a negyven tagot meghaladó kurzust, lelkes szavakban buzdítván a tanítóságot az elemi technikai nevelés fölvetelére. Rámutatott amaz örömdetes jelenségre, hogy a magyar kormány (három miniszteriummal is) kellőleg támogatja az egyesületet működésében, a társadalom jobbjai, meg az Emke is meghozzák a maguk áldozatait. A kurzus-tagok köszöntet Budinszky főv. tanító és Kis Mária m.-vásárhelyi tanítónő fejezték ki. Utóbb Sándor József is üdvözölte nemes tevékenysége kezdetén az alig megalakult egyesületet, mely utóbbi munkát végez a magyar nép nevelése körül. Végül Guttenberg Pál, az egyesület igazgatója egyenként bemutatta az Alföldről és az ország különböző részeiből egybegyűlt tanítóságot.

Irodalmi szemle.

A történelmi társulat közlönyének, a századok májusi füzeté a következő tartalommal jelent meg: Egervár eleste és a keresztési csata 1596. Kropf Lajostól, Magyar tengerészet az Arjou korban című dolgozat gr. Wilecz Edétől, már mint harmadik közlemény nyújt érdekes, de száraz adatokat. Ráth György befejezi az öt közleményben folytatott „Két kassai plébános a XVI. században” című tanulmányát, mely adat és részlet cumuláló újabb történeti irodalmunk elfajulásának egy szomorú példája.

A dolgozat, jóllehet ezt a részletekbe fuló irányt elteljük, tartalmaz érdekes dolgokat is. Első részében Kratzér Gáspár a jezsuitából luteránusá lett kassai lelkész történetét mondja el és zavarosan bele szövi a hitviták folyamán Totaconymus hitvitázó munkálatait is. — A dolgozatban ugy látszik a szerző akaratan kívül érdekes adatok is vannak, melyek a korabeli (16 század) tanügyi viszonyokba és életfelfogásokba belevilágítanak. A sakkjáték az iskolákban tiltva volt. — A börtönügyi viszonyokat pedig az jellemző, hogy midőn a Kassába igyekező Kratzert az érsek rendeletéből elfogták, a börtön kulcsainak elveszése következtében egy kis teljesen elzárt kamarába csukták.

Ennek a tájéknak csakhamar léket kellett vágni, mert levegő hiányában majdnem megfullt a fogoly. A bizonytalan és a még teljesen nem kristályosodott vallási állapotokra vet világosságot az a körülmény, hogy Melanchton elméleté értelmében a kassai protestánsok katedratikumot fizettek a szepesi káptalannak.

A Történelmi Irodalomban Lukács Móricz, a jeles magyar literári gentleman munkái és Mandello Gyula jogtörténeti tanulmánya, (Anglia királyi igazságszolgáltatása a XI—XIV. században.) vannak ismertetve. — Tárcaiban Zichy Jenő gr. felolvasása van adva és rövid közlemények, repertorium zárja be a füzetet.

A „Századok” júniusi száma vaskos alakban jelent meg. Fraknói Vilmos tanulmányát közlik első helyen. Mátyás király és Simon, patrási érsek. — czimmel, melyről hasonló ítéletet lehetne mondani, mint a fentebbről. Ezt különben maga Fraknói is érzi és lelkiismereti furdalásképen eszébe jut neki

Macauly szellemes megjegyzése, hogy a történetírónak kutatásai eredményét fel kell dolgoznia és nem kutatásai részleteinek elbeszélésével állani elő, s mert így hasonlít azon háziurhoz, ki vendégeit az ebéd előtt a konyhába vezeti. De mentségül viszont Broglie hg. észrevételét idézi, mely szerint a történet-kutató gyönyörűre a valósághoz hasonlítani és ez a közönséget is érdekelheti. A tanulmány egyébiránt semmiféle fontos adatot, vagy érdemesebb körülményt nem tartalmaz. Gr. Wilecz Ede befejezi „A magyar tengerészet az Anjouk korában” című érdekes tanulmányát, melyet Szádeczky Lajos ezikke kötet, szöve, Gr. Bethlen Kata életéről és végrendeleteiről, melyben egy nő élete vázolásával az erdélyi fejedelemség bukását követő korszak beteges vallási fanatizmusát kívánja visszatükröztetni.

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Kolozsvár, júl. 11.

Kevés város vagy község van olyan szerencsés helyzetben, vásártérére nézve, mint Kolozsvár.

Egy nagy folyóvíz mellett, a Szamos balpartján terül el a vásártér, egyenes négyzetleltű helyen. S dacára e szerencsés helyzetnek, kevés vásártér az országban néz ki oly nyomorultul, mint éppen a kolozsvári, a melyen egy esztendőben az összes vásáros napok száma meghaladja körülbelül 150-et.

Most, a kanikula idején is olyan a kínözse mintha el akarna sülyedni. Akkor a sár, hogy nagy hosszúsáru csizmak nélkül nem tanácsos a vásáron megjelenni. Ezenkívül egyes alacsonyabb helyeken tavak képződnek, melyek aztán egész nyáron át ott senyvednek s dölgetes büzt terjesztenek, hirdetve a szamosparti Athéne közegészségügyi viszonyainak rózsás állapotát.

Pedig ezeken igen könnyen s igen kevés anyagi áldozattal lehetne segíteni.

Hallgasson csak ide a tekintetes Tanács s hajtassa végre indítványunkat, vagyis jobban mondva, alázatos kérésünket.

A Szamos medre, mely közvetlen a vásártér mellett van, jól tudja mindenki, tele van kavicsokkal és poronddal.

Ezeknek a vásártérre való hordatásait a hatóság a város szekerével igen könnyen eszközölhetné s rövid idő alatt egy szakértő embernek a felügyelete alatt olyan vásártér lehetne létesíteni, a melyet irigy szemmel nézne a főváros is.

Ime, indítványunk. Ha meghallgattatunk s kérésünk teljesítve lesz, szíves elismeréssel fogunk adózni a hatóságnak.

Több városi polgár.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdasági állapot.

A változó időjárás, mint az mindinkább nyilvánvalóvá lesz, elég kárt hagyott maga után mindentűt.

A buza sok helyen egészen a földön hever, s bizony ilyen helyeken a rozsda és ősűző meglehetősen csorbát ejtett a kalászosokban.

A pár napi hőség után egyes helyeken a szem is megszorult, szóval az utóbbi időben a buza minőségileg sokat szenvedett, s az összes termésnek körülbelül 25—30%-a nem a legjobb minőségű lesz.

A réteken kaszálókön a be nem hordott takarmányt sok helyütt rendén érte az eső, s bizonyos, hogy minőségileg az ilyen takarmányfélékben is van elő veszteség.

A tavasziak nagyon el vannak maradvá, az árpa csak itt-ott kezd még zsemlüdni, az ősűző meglehetősen mérvben mutatkozik benne, a zab legtöbb helyen most hányja a fejét, ezekre jó idő kellene, ellenkező esetben nem igen lehet őket betakarítani.

A megkezdett aratás szünetel, várni kell a jobb időt, mely talán már beköszönt, ma legalább országsszerte szárazabb és melegebb idő uralkodik, a délelőtt csak pár helyről jeleznek kisebb esőt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Kossuth Lajos biliárd-asztala.

Budapest, júl. 11.

Kossuth Lajosnak fennmaradt ereklye-tárgyai közül a biliárdasztalához fűződik a legtöbb reminiscencia. Tudvalevő dolog, hogy az öreg ur részint a tornászat, részint szórakozás kedvéért nagyon szeretett meghitt vendégeivel biliárdozni. Kiváló ügyességgel kezelte a dákokt még életének utolsó éveiben is. Ez a biliárdasztal a hozzátartozó 20—30 golyóval és dákokkal együtt most a budapesti függetlenségi és 48-as polgári-kör birtokába ment át, a mely az u. n. Kossuth szobában fogja elhelyezni, és drága ereklyeként megőrizni és gondozni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapatlajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

